

Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar

Társadalom- és Kultúratudományi Intézet
Társadalomtudományi Tanszék
Kaposvár, Guba Sándor u. 40.

OKTATÓI TEMATIKA

Nemzetközi Tanulmányok (Levelező tagozat)

A titkosszolgálatok története (2BLNET3)

Oktatási időszak: 2. félév

Óraszám: 10/0óra

Kreditérték: 2

Oktatási forma: előadás

Csoportforma: rész/egész tanulmányi csoport

Értékelési forma: kollokvium/szig/gy5

Terjedelem: 3 oldal

Tantárgyfelelős oktató: DR. HABIL BERTALAN PÉTER
EGYETEMI DOCENS

Előadást vezető oktató: DR. HABIL BERTALAN PÉTER

.....

Szemináriumvezető oktató: DR. HABIL BERTALAN PÉTER

.....

Műtermi munkát vezető oktató: —

—

Gyakorlatvezető oktató: —

—

Demonstrátor: —

—

Intézetvezető:

Dr. Kovács Zoltán
egyetemi docens

Tanszékvezető:

DR. BERTALAN PÉTER
egyetemi docens

Célok:

A kurzus bemutatja a mindenkori társadalmi-hatalmi struktúrák részeként létrejött titkosszolgálatok, államvédelmi, állambiztonsági szervek, elhárítás, hírszerzés, politikai rendőrség, nemzetbiztonsági szolgálatok működési mechanizmusait.

A titkos szabályozás keretei között, operatív módszerekkel, fedett állománnyal, speciális technikával, leplezett intézményi keretek között tevékenykedő szolgálatok történeti kialakulásának körülményeit.

Feladatok:

A hallgatók inter- és multidiszciplináris szemléletének fejlesztése, szintetizáló és absztrakciós kompetenciáinak kialakítása.

A tantárgy tartalma*Előadás*

ÓRA	MUNKAFORMA	MUNKAPROGRAM	
		EGYETEMI MUNKA	EGYÉNI FELKÉSZÜLÉS
1.	előadás	A titok fogalma, információ, dezinformáció	
2.	előadás	A titkosszolgálatok szervezeti struktúrája	
3.	előadás	Államvédelmi, állambiztonsági szervek	
4.	előadás	A modern nemzetbiztonsági szakszolgálatok struktúrái, működési mechanizmusai	
5.	előadás	Az operatív tevékenység módszerei	
6.	előadás	Az operatív tevékenység jogszabályi háttere	
7.	előadás	Az információhiány a diktatúrákban, demokráciákban.	
8.	előadás	A titkosszolgálatok kutathatóságának módszertani problémái.	
9.	előadás	A diktatúrák állambiztonsági szerveinek működése.	
10.	előadás	A demokráciák és a modern világ nemzetbiztonsági kockázatainak elemzése.	

Követelmény

Az órán való aktív részvétel. A feldolgozott témakörök önálló feldolgozása, fejlesztve a hallgatók szintetizáló képességét. Zárthelyi dolgozat megírása. (Az elégséges érdemjegy eléréséhez 60% szükséges)

Az értékelés formája

Kollokvium

Szakirodalom

kötelező irodalom

1. Andrew Christopher: A Mitrohin-archívum. A KGB otthon és külföldön. Budapest: Talantum, 2000. ISBN: 9636450765
2. Weiner, Tim: A CIA története (hamvába holt örökség). Budapest: Gabo, 2009. ISBN: 978-963-689-316-3
3. Gyarmati György: A politika rendőrsége Magyarországon Rákosi korszakban. Pécs: PTE, 2002. ISSN 1588-4171 p. 7-28.
4. Tabajdi Gábor – Ungváry Krisztián: Elhallgatott múlt. A pártállam és a belügy. A politikai rendőrség működése Magyarországon. 1956–1990. Budapest: Corvina Kiadó, 1956-os Intézet Budapest, 2008. ISBN 978 963 13 5717 2
5. Várhalmi A. Miklós: A nemzetbiztonsági szolgálatok meghatározó jelentősége a Magyar Köztársaság XXI. századi biztonsági rendszerében. PhD Doktori Értekezés. Budapest: ZMNE. Hadtudományi Doktori Iskola, 2010. ISBN 978-963-08-0027-3
6. A megtorlás szervezete. A politikai rendőrség újjászervezése és működése 1956-1962 ÁBTL- L'Harmattan Kiadó, Bp. 2013 ISBN 1586-9784

ajánlott irodalom

1. Alkotmányvédelmi (Nemzetbiztonsági Hivatal) évkönyvei Budapest, ISSN 1785-9212
2. Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárának Trezor évkönyvei I-II-III. Budapest: Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára, 2000-2003. ISSN 1585 3993

Kaposvár, 2015. január 23.

Dr. habil. Bertalan Péter
egyetemi docens